

Св. Симеон Нови Богослов

МОЛИТВА МИСТИЧНА

којом призива Духа Светога

Дођи, Светлости истинита! Дођи, Животе вечни!
Дођи, Тајанство скривено! Дођи, Ризнице неименива!
Дођи, Стварности неизразива! Дођи, Личности недокучива!
Дођи, Увеселење вечито! Дођи, Светлости безвечерна!
Дођи, о свију, што спасени ће бити, Надање истинито!
Дођи, о лежећих Подизања! Дођи, о мртвих Васкрсење!
Дођи, Моћни, Који све увек ствараш и претвараш и измењујеш
самим хтењем!
Дођи, Незидиви и никако Недохватни и Недодириви!
Дођи, Ти Који, остајући свагда непокретан, свакога трена Сав се
крсењеш и долазиш к нама у аду лежећима, о Превишни свију небеса!
Дођи, о Име пречезнуто и сверазглашавано, Које нам исказати
— ко је, и познати — какво је или којеврсно, никако није дано!
Дођи, Радости вечна! Дођи, Вечне неувениви!
Дођи, Порфирио Бога великога и Цара нашега!
Дођи, Обућо неприступна! Дођи, Скерлету царски и ваистину са-
модржна Десницо!
Дођи, Ти за Којим ушчезну и чезне јадовна ми душа!
Дођи, о Једини самеме, јер усамљен сам, како видиш!
Дођи, Ти Који ме одели од свега и учини усамљеним на земљи!
Дођи, Ти Који поста самом Чежњом у мени и учини ме да за
Тобом чезнем, савршено Неприступним!
Дођи, о Даху мој и Животе! Дођи, Утехо смирене ми душе!
Дођи, Радовање и Славо и бесконачно Насладивање!

Благодарим Ти што духом једним постаде са мном, несливено,
неизмениво, непромениво, Ти над свима Бог, и што си Сам у свему по-
стао ми све, Храно неисказива и увек непотрошива, Која се вечно пре-
изливаш уснама душе моје и преизвиреш у врелу срца мога, Одеждо
буктава Која демоне сажижеш, Очишћење Које ме сузама омиваш нетле-
ним и светим, што их присуство Твоје дарује онима којима долазиш!

Благодарим Ти што си ми постао Светлост безвечерна и Сунце
незалазно, Ти Који немаш где да се скријеш, испуњавајући Славом Сво-
јом свеколико! О, никада се Ти ни од кога не скри, но се ми од Тебе

вазда скривамо, не хотећи да Ти приђемо! А где би се и скрио, кад место починка не имаш?! Или, зашто би, када се ни од кога не одвраћаш нити се кога стидиш?!

Сада се, дакле, усели у мене, Владико, и настани и остани нераз-
двојно и неоделно до кончине у слуги Твом, да се и ја о исходу своје
и по исходу нађем у Теби, Благои, и да царујем са Тобом, над свима
Богом!

Остани, Владико, не остави ме самог, да непријатељи моји, долазе-
ћи свагда и тражећи да прогутају душу моју, нашавши Те боравећег у
мени, побегну сасвим и не надсиле ме, видећи Тебе, од свију Силнијега,
где пребиваш унутра, у дому смирене ми душе!

Да, Владико, као што си се сетио мене, док у свету бејаш и, да и
не знадох, изабрао ме и од света оделио и пред Лице Своје поставио,
тако ме и сада усправног и свагда непоколебивога сачувај обитавањем
Твојим у мени, да, гледајући Тебе, ја сиромах богатујем и од свију ца-
рева бивам богатији, и једући Те и пијући и Тобом се свакога дана зао-
девајући, да се и данас и убудуће наслађујем неизрецивим добрима, јер
Ти јеси свако Добро и свака слава и свака наслада, и Теби приличи
Слава, Светој и Једносушној и Животворној Тројици, Коју у Оцу и
Сину и Светоме Духу поштују и познају и исповедају и обожавају сви
верни, сада и увек и у векове векова. Амин.

Х и м н а

I

Које ли се то Тајанство трепетно у мени врши?!
Реч не може изразити ни рука ми, злехудница,
написати николико у похвалу ил у славу
Оног Који изнад хвале, Који нам је изнад речи!
Ако ово што се врши сад у мени у блудноме,
несказиво, неизречно ако јесте, та зар Онај
Уделитељ и Творитељ таквог нечег, де, реци ми,
потребује нашу хвалу или славу да добије?!
Не! Прослављен од нас бити не може Препрослављени,
ко ни сунце што не може, гледано од нас у свету,
сјајним бити учињено ил примити светлост туђу:
оно светли а не бива осветљено, и сјаји се
а не прима, јер већ има светлост ону,
коју јоште од искони задоби од Саздатеља.
Ако, дакле, створив сунце, Бог Саздатељ свију твари
створи га беспотребитим — да виделом штедро сјаји
и никада ни од кога ништа више не требају,
како славу да добије Бог од мене од ништавног?!
Јер, Он, сунца Саздатељ је савршено беспотребит,
Који свемир испуњује свим добрима сваке врсте,
моћ имајућ да то чини мигом неким и хотењем.
Али овде језику ми, ево, речи понестају,

и Тајанство што се врши ум гледа, но не тумачи:
види га и жели рећи а израза не налази!
Јер, посматра Невидиво, савршено Безоблично,
Просто, посве Несложено, величином Безгранично.
Почетак Му не усматра ни свршетка траг не види,
никакву средину не зна, па шта види — како рећи?!

Возглављена се Целина, чини ми се, то сагледа,
али не суштаствовањем, но учешћем.
Кад на огњу огањ палиш, ти добијаш огањ цели;
што остаје — несмањен је, неподељен ко раније,
а предани од њега се од првога одељује
и још даље светиљкама многим даје, ко телесан.
Духовни, пак, Огањ овај, Који јесте неразделан,
и посвема неodelив а и неподелив бива.

Када ми је једном предат, на многе се не раставља,
него стоји и у мени и остаје неподелив:
помаља се он у мени, унутар сиротог срца,
као сунце или као колут сунчев,
округлина неког шара, светлолика попут плама.
Не знам, ко што рекох, о овоме шта да речем,
па ћутати и хотијох (камо среће да могадох!),
но трепетна чудесност ми крену срце
и нечиста ова уста прешироко открили ми
те на збор ме и писање и нагнала, нехотнога.
Ти, Који се тренем јави у мом срцу помраченом
и чудеса показа ми што их очи не видеше,
Ти, Који се спусти у ме, ко у последњег од свију,
учеником апостолским учинив и сином мене,
што у власти бех аждаје, грдног човекоубице,
ко чинитељ, извршитељ свакојаког безакоња,
Ти, о Сунце, о превечно, Које и у аду сину
и касније преосветли душу моју помрачену
и милодар подаде ми дана Свога не вечерњег
(у то тешко поверује ко ја млитав и лен човек!)
и испуни сваким добром убогост у мени худу,
о подари и словесност и речи ми Сам прибави,
да бих свима испричао чудејства Твоја силна
и што год мѐд нама твориш мѐд слугама Својим данас,
да и они што у тами ленивости још спавају
и веле — „Не могу се грешни спасти
и, ко Петар и остали апостоли, људи свети
и побожни и праведни, да помиловање приме!“,
еда знају и увиде: изводиво сасвим лако
то доброту Твојој беше и јесте и увек биће!

И то што се граде да Те, Светлост целог света, држе
а и они што говоре како, ето, не виде Те,
у Светлости не бораве, не будући осигјани
ни не мотре беспрестано Тебе, Спасе,
нек увиде да Ти досад не сину у њиној мисли
и у срцу гнусавоме у њином се не настани,

те да залуд веселе се надањима својим празним,
мнећи да ће Светлост Твоју по свршетку угледати!
Јер, залог у управ овде, на земљи од Тебе печат
получују, Спаситељу, овце с Твоје десне стране!
Јер, ако је смрт за сваког — затворење оних двери,
и ако је свим људима подједнако немогуће
да делају по свршетку те не може нико више
ни што добро ни рђаво да учини, о мој Спасе,
каким свако нађен буде јамачно ће и остати!
То, Господе, и страши ме, то у дрхат нагони ме,
то потире чула моја свеколика!

Јер, ко слепац који умре и одавде када оде,
никад ово сунце чулно после неће опазити,
чак ни ако светлост ока, васкрснвши, опет прими,
ни онај са умом слепим неће исто, ако умре,
угледати тамо Тебе, умно Сунце, о мој Боже,
но, из таме изишавши, к тами ће се преселити
и од Тебе он одељен ту биваће у векове!

Нико, Господе од људи, оних у Те верујућих,
нико од њих који јесу у Име Твоје крштени,
не би тешки и дрхатни јад поднео, Милосрдни,
одељености од Тебе! Јер печал је преужасна,
преужасна, неиздржна, та жал вечна!

Ох, од Тебе одељеност зар од свега није гора,
од Живота растављеност зар бол није најболнија,
то мртвачко чамовање што Живота лишено је,
и добара свеколиких других скупа та лишеност,
јер од Тебе одељени лишава се сваког блага!

Јер, где, тада — како јесте овде сада — бити неће!
Сада ти што Те не знају телесно се наслађују
и по земљи веселе се поскакујућ бесловесно;
имајућ што дао си им за ужитак овог века
и једино то видећи, замишљају — исто тако
и по исходу је душе и свршетку земаљскога.

Ал погрешно наслућују, ал погрешно ствари цене
и њеле да — не са Тобом, но у миру починуће,
и за место справљају се, ох лудости, које нема
ни учешћа у Светлости ни удела, пак, у тами,
изван Царства место неко, али изван и гемене,
и од двора Женикова и од огња казненога
удаљено, куда стићи прижељкују, несрећници,
велећ да ни вечну Славу ни небесно Твоје Царство
не требају, него само — у починку пребивање!

Ах, помрачености њине, ах незнања њиног слепог,
ах, несреће и надања тих испразних!

Нигде није описано такво штогод нит ће бити,
но у Светлости добара делатељи божанственог,
а у тами каратељној чинитељи зла стајаће,
а по среди међ њима је — понор страшни, што их дели,
како Сам нас Ти научи, Који ово и приправи.

Онџ ко у среду пада биваће то пропадање
 страхотније од мучења сваког иног и одмазде,
 будућ да у бездан казне, у провалу погибељи
 јадовно се стропошгава и доспева куда тешко
 да би хтели приступити они што на мукама су
 да у земљу праведника покушају туду проћи,
 већма валећ да се огњем у пепео грдан створе,
 но да себе суноврате у провалу страхотницу!
 Они, дакле, који желе ту да буду по скончању
 достојни су многих суза и плакања,
 јер, ко биће бесловесно, потпуно су нерасудни
 и зло сами себи желе и сами се прелашћују!
 Ти ђ Царство ђ небеско, Ти ђ Земљо кротких, Христе,
 Ти ђ Рају мекотравни, Ти Одајо божанствена,
 Ти Постељо несказана, Ти Трапезо свеколиких,
 Ти и Хлеб Живота јеси, ти Напитак најсвежији,
 Ти и Кондир воде живе, Ти си и Живота Вода,
 Ти Светилник неугасни посведневно свим светима,
 Ти и Риза, Ти и Венац и венаца Уделитељ,
 Ти и Радост и Починак, Ти и Слава и Наслада,
 Ти и Раздрагање, Христе, Ти и Миље,
 и Благодат сијаће се попут сунца, о мој Боже,
 Свесветога Духа Твога у светима свеколиким,
 и сијаћеш, Ти ђ Сунце неприступно, усред ових,
 и сви биће осијани у размери вере своје,
 дела богоугоднога, наде своје и љубави,
 очишћења и од Духа од Твојега просветлења,
 о Једини Дуготрпни и Судијо свију, Боже,
 Који ћеш им досудити разна места и станове,
 праву меру осијања и Љубави меру праву
 и самога богозрења, омер чијег величанства
 разлике у слави опет, у милини и угледу
 конака им и станова непојамних одредиће.
 Гле, сеница разноврсних, гле, конака многобројних,
 гле, одежди пресјајаних многоврсног достојанства,
 и венаца свешарених и драгуља и бисера
 и цветова неувених што чудесан призор нуде,
 и лежаја и покривки и трапеза и престола
 и свег другог што нам служи за најслађе насладене,
 што беше и јест и биће — Јединога Тебе зрење!
 Они, дакле, рекао сам, што не виде Светлост Твоју
 — гледани од Тебе нису, него будућ одељени
 од свеблагог Твога гледа — лишени су свију блага!
 Где би нашли ти починка, где без бола неко место,
 у чему се настанили, не поставши праведници?!
 Јер ће с Твојим Лицем само праведници наставати!
 Јер, Ти јеси у срцу им праведничком изображен
 и у Теби наставају с Твојим Образом, мој Христе!
 О дивоте, ђ дара ли непојамног Благостиње!
 У Образ се у Божији, ето, људи претварају

и Он, нигде Несместиви, у њима је изображен,
 Бог Који је неизменив, непреложан по јестасгву,
 Који воли да се стани у свим тога достојнима,
 тако да имаде свако у нутрини целог Цара
 и Његово само Царство и царских ризница благо,
 те да сија ко што онда васкрснувши, Бог мој сину,
 од сунчевик луча јаче, које овде сад гледамо;
 стојећ тако уз Онога, Који их је прославио,
 ти осташе у препасту од преизобиља Славе
 и прилива несустајног божанственог осијања.
 Јер, бујању томе конца неће бити у векове!
 Јер, прилива устављење о концу Бескѡначнога
 значило би — обухватај стварно Необухватнога,
 и значило засићење Оним Ког је свет неситив!
 Но, Пунина и Светлости Божје Слава
 бујање ће бездном ѡбити и Началом бесконачним,
 и ко ти што, имајућ Га у себи изображеног,
 још и стоје уза Христа Који сија неприступно,
 тако ће скончање бити у њима Началом Славе
 и имаће — да појасним мисао ти своју сада —
 у скончању ти Начало и у Началу скончање!
 Помисли да Препунани за дометком тебе нема
 и до конца Бескѡначног да тркачи не достигну!
 И кад буде прошло небо, које сада ту гледамо,
 и земља и све на земљи, замисли ми што ти рекох,
 место ће се докучити гдено конач пронаћи ћеш,
 не телесно, то не вслим, него умом бићеш кадар
 да докучиш ти Пуноту бестелесног једног света,
 што свет није, него Ваздух као год што беше јуче,
 не ни Ваздух, но Сместиште неописно, С в е што зову,
 бездан силни савршено бесконачан, што такав је
 цео одсвуд подједнако, и одовуд и одонуд,
 С в е Које Божанством Божјим бива преиспуњавано!
 Како онда учесници и Његови становници
 целог да Га обухвате, еда би се наситили?!
 То је, дакле, немогуће, неизводиво је сасвим,
 па зато у светитеље, ни у ове што ту живе,
 ни у оне који тамо у Бога се преставише,
 баш никако не може се да прокраде та мисао.
 Јер, Свеглошћу Славе будућ божанствене преплављени,
 осијани, сијају се и у томе насладују
 и истински они знају, извесношћу савршеном,
 — окончања неће бити Савршенству
 и бујање Славе јесте бесконачно!
 А од Бога отпадници, желим знати где ти стоје,
 надалеко одступивши ода Њ свугде Присутнога?!
 То је, браћо, чудо грдно и стварно престрављујуће,
 које ума просветљеног изискује моћ суђења,
 да би добро схватило се и у јерес не би пало,
 што речима Духа Светог не верује, које кажу

да и они јамачно ће бивати унутар С в е г а,
али изван Светлости Му и, свакако, изван Бога.
Јер, ко они што, не видећ сунце које обасјава,
мада цели обасјани, ван светлости пребивају,
одељени од ње будућ невидом и негледајем
тако и у С в е м у јесте божанска Светлост Тројице,
а у среди грешници су, у тами позатварани,
што не виде и немају ни труп чувства божанственог,
у савести у сопственој сажизани и на то
и осуђени — да их печал неказива
и бол да их неописив обузима у векове.

(препевала са грчког В. А.)